

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie  
t.a.v. de staatssecretaris de heer dr. H. Bleker  
Postbus 20401  
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

onderwerp: Reactie op wetsvoorstel natuur  
beh. door: [REDACTED]  
kenmerk: B20117287  
datum: 17 november 2011  
kvk: 30277143

Geachte heer Bleker,

In uw brief van 6 oktober 2011 over de maatschappelijke consultatie wetsvoorstel natuur geeft u aan dat het nieuwe wettelijke stelsel gaat zorgen voor vereenvoudiging en een goede balans tussen ecologie, economie en samenleving. Het Bosschap is er echter van overtuigd dat u deze doelen met het voorliggende wetsvoorstel niet gaat realiseren. Dit wetsvoorstel zal de uitvoering niet vereenvoudigen en het wetsvoorstel miskent de intrinsieke waarde ofwel het kapitaal van bos, natuur en biodiversiteit. Met dit voorstel wordt het lange termijn belang van een leefbaar en mooi Nederland uit het oog verloren.

Het Bosschap vertegenwoordigt ruim 2.000 eigenaren met meer dan vijf hectare bos en/of natuur in eigendom, evenals 360 bosaanemers en circa 4.000 werknemers in de bos- en natuursector. In totaal gaat het om 300.000 hectare bos en 200.000 hectare natuur.

Hieronder vindt u op hoofdlijnen een drietal opmerkingen van het Bosschap op het wetsvoorstel natuur. In bijlage 1 vindt u meer gedetailleerde opmerkingen.

### 1. Onvolledigheid wetsvoorstel

Een groot aantal definities en artikelen zijn in het huidige wetsvoorstel niet goed uitgewerkt en sommige definities en artikelen ontbreken in het geheel. Een letterlijke vereenvoudiging van de wettekst wordt hiermee misschien bereikt. Echter voor ondernemers, beheerders en handhavers betekent deze versimpeling van de tekst dat de uitvoering van de wet ingewikkelder wordt. Dit komt omdat onduidelijk is hoe op een juiste wijze gehandeld moet worden. Een voorbeeld hiervan is het ontbreken van een definitie voor 'bos' en 'natuur' en het onvolledig zijn van de definitie voor 'dunnen' (artikel 1.1). De nu opgenomen definitie voor 'dunnen' zorgt voor een beperking in de uitvoering van verantwoord bosbeheer.

### 2. Vergaande decentralisatie leidt tot onduidelijkheid

De manier waarop de decentralisatie van de natuurwetgeving wordt vormgegeven in het wetsvoorstel zal leiden tot een toename van de administratieve lasten voor de overheid, de beheerders en het bedrijfsleven. De grote terreinbeheerders en ondernemers in bos- en natuur opereren landelijk en veel natuurgebieden overschrijdend provinciegrenzen. In het huidige wetsvoorstel wordt alleen gedecentraliseerd, maar borging van landelijke coördinatie en afstemming ten behoeve van rechtsgelijkheid en vermindering van de administratieve lasten ontbreekt. Een voorbeeld zijn de huidige landelijke gedragscodes bos en natuur. Dankzij deze gedragscodes wordt voorkomen dat jaarlijks zo'n 5000 ontheffingsaanvragen voor het beheer- van bos en natuur bij de overheid worden ingediend.



postbus 65  
3970 AB Driebergen

t [REDACTED]  
f [REDACTED]

☎ 0371 24 24 24  
0371 24 24 24

☎ 0371 24 24 24  
0371 24 24 24

Elke provincie kan in het huidige wetsvoorstel zelf gaan bepalen of er een gedragscode komt en in welke vorm. Een ondernemer, terreinbeheerder of eigenaar krijgt straks te maken met een veelheid aan gedragscodes voor vergelijkbaar beheer.

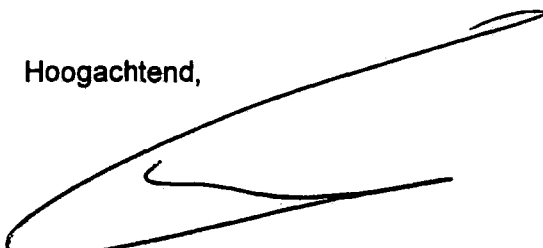
### **3. Aandacht voor innovatiekansen**

Het wetsvoorstel mist kansen voor het realiseren van innovatie in de sector. Vooral het ontbreken van kaders voor het vastleggen en coördineren van de internationale rapportage en monitoringsverplichtingen ontbreekt. Juist om innovatie te bereiken is kennisontwikkeling en daarvoor monitoring van de resultaten van de sector als geheel van belang. Deze monitoring is zowel relevant op het gebied van hernieuwbare energie als Natura2000. Het Bosschap vervult als landelijke organisatie voor natuur en actief op het gebied van kennis- en innovatie voor de sector hier al een rol in. Het Bosschap zou de internationale rapportages kunnen voorzien van advies voordat deze worden ingediend bij de Europese Commissie. Het voordeel hiervan voor het ministerie van EL&I is dat het ministerie inzicht en aanvullingen ontvangt en daarmee voorbereid is op de mogelijke aandachtspunten in de consultatieronde van de Europese Commissie. De Europese Commissie zal deze consultatie van het Bosschap, zeker als deze formeel wordt vastgelegd in de wet, zeer waarderen.

In bijlage 1 vindt u meer gedetailleerde opmerkingen op het wetsvoorstel natuur. Graag verwijzen we u ook naar de ingezonden reacties van het Bosschap op 12 juli 2011 en op 27 juli 2008. Op verzoek van de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft het Bosschap op 27 juni 2008 een wetsvoorstel voor de huidige Boswet aangeleverd. Met name voor de bedrijfsmatige verbetering van het onderdeel Boswet zou het goed zijn als u deze tekstvoorstellen voorstellen overneemt in de nieuwe wet natuur.

Het Bosschap is gaarne bereid u van extra informatie te voorzien.

Hoogachtend,



drs. E.H.T.M. Nijpels  
voorzitter Bosschap

#### **Bijlage 1:**

- Opmerkingen Bosschap wetsvoorstel natuur artikelsgewijs.

**REACTIE BOSSCHAP OP WETSVORSTEL NATUUR dd. 6 oktober 2011 door MINISTERIE VAN EL&I**

	<b>Concept EL&amp;I dd. 6-10-2011</b>	<b>Voorstel Bosschap dd. 17-11-2011</b>	<b>Toelichting door Bosschap</b>
<b>Artikel</b>	<b>HOOFDSTUK 1</b>		
<b>1.1</b>	De begrippen bos, natuur, natuurterreinen en biodiversiteit ontbreken in het wetsvoorstel.	Biodiversiteit of biologische diversiteit is een begrip voor de graad van verscheidenheid aan levensvormen (soorten, genen,...) binnen een gegeven ecosysteem, boom of een gehele planeet. Biodiversiteit is een indicatie voor de gezondheid van een ecosysteem. Hoe groter de diversiteit binnen een systeem, hoe veerkrachtiger het is tegen externe invloeden zoals klimaatverandering, en hoe groter vaak de ecosysteemdiensten.	Toevoegen van de definitie van bos (zie pagina 3, artikel 4.1 van deze bijlage voor het voorstel voor de definitie), natuur en biodiversiteit. Evenals de waarde van natuur, zoals opgenomen in de Memorie van Toelichting paragraaf 1.2: "Natuur vertegenwoordigt een grote waarde, niet alleen in zichzelf, maar ook vanwege alles wat zij de samenleving biedt".
<b>1.1</b> (van toepass ing op H4)	<b>dunnen:</b> vellen dat uitsluitend geschiedt als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;	<b>dunnen:</b> het vellen van bomen ter bevordering van de groei van de overblijvende bomen. Hieronder wordt ook een velling begrepen die een open ruimte in het bos tot gevolg heeft van maximaal anderhalf maal de boomhoogte gemeten van stamvoet tot stamvoet. De hierdoor ontstane open ruimten beslaan bij elkaar niet meer dan 10% van de bosoppervlakte.	Zonder deze uitbreiding van het begrip dunnen wordt de in het huidige bosbeheer gangbare methode om kleine open plekken in het bos te creëren erg lastig. Het ontbreken van de volledige toelichting van het begrip zorgt voor grote interpretatie verschillen en conflicten in praktijk. Met als gevolg verhoging van de administratieve lasten voor de overheid, het bedrijfsleven en de beheerders/eigenaren. Maatregelen ten behoeve van structuurvariatie in het bos moet buiten de meldingsplicht te laten vallen.
	<b>houtopstand:</b> zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die: a. een oppervlakte grond beslaan van tien are of meer, of b. bestaat uit een rijbeplanting die, die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen	<b>houtopstand:</b> zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die: a. een oppervlakte grond beslaan van tien are of meer, of b. bestaat uit een rijbeplanting die, die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen c. spontane opslag van houtachtige gewassen	Struwelen is niet zomaar te vervangen door struiken. Struwelen is wel een minder gangbaar woord geworden in de Nederlandse taal.  Het toevoegen van c is essentieel voor het kunnen behouden van natuurwaarden en het kunnen nakomen van de Natura2000 verplichtingen. Voor het behoud van open duinen, heiden en graslanden is het periodiek

		in duinen, heidens of half natuurlijke graslanden, jonger dan 25 jaar, valt hierbuiten.	verwijderen van spontane opslag essentieel. Dit geldt zowel binnen als buiten Natura2000 gebieden. Als voor het verwijderen van spontane opslag elke keer door een beheerder en/of eigenaar melding en/of ontheffing moet worden verleend leidt dit tot honderden onnodige extra meldingen en/of aanvragen per jaar.
Verplaatsten 1.1.2 naar 1.1.1	<b>vellen:</b> rooien van een houtopstand of verrichten van andere handelingen die de dood of ernstige beschadiging van een houtopstand tot gevolg kunnen hebben met uitzondering van periodiek vellen van vriend- en hakhout;	<b>vellen:</b> het omzagen of het verrichten van andere handelingen die een boom of houtachtig gewas doet afsterven. Het periodieke vellen van vriend- en hakhout wordt voor de toepassing van deze wet niet onder vellen begrepen.	Dit begrip verplaatsten van 1.1.2 naar 1.1.1. Bij vellen blijft de bosbodem intact. Rooien is een boom met stobbe en al verwijderen, waarbij vaak ernstige schade wordt toegebracht aan de bosbodem. Rooien gebeurt soms na het vellen, maar vaak ook niet.
<b>2</b>	<b>HOOFDSTUK 2 GEBIEDEN</b>	<b>HOOFDSTUK 2 GEBIEDEN</b>	
2.3.4	Een beheerplan wordt telkens vastgesteld voor een tijdvak van hoogtes zes jaar. Na verloop van het tijdvak kan het tijdvak eenmaal met ten hoogste zes jaar worden verlengd. Het eerste beheerplan wordt vastgesteld uiterlijk drie jaar na dagtekening van het besluit tot aanwijzing van het gebied als speciale beschermingszone.	Een beheerplan wordt telkens vastgesteld voor een tijdvak van hoogtes zes jaar. Na verloop van het tijdvak kan na consultatie van de beheerder en/of eigenaar het tijdvak eenmaal met ten hoogste zes jaar worden verlengd. Het eerste beheerplan wordt vastgesteld uiterlijk drie jaar na dagtekening van het besluit tot aanwijzing van het gebied als speciale beschermingszone.	Natuur is geen statisch begrip na zes jaar is het nuttig om na te gaan wat de ontwikkelingen zijn. Met name ook om de achteruitgang van de biodiversiteit in het kader van de internationale verplichtingen te kunnen monitoren. Niet voor niets stelt Europa ook de lidstaten om de drie en om de zes jaar verplichte rapportages over de staat van instandhouding moeten aanleveren.
aanhel	<b>HOOFDSTUK 4. HOUTOPSTANDEN</b>	<b>HOOFDSTUK 4. BOS</b>	Herzien aanhef vanwege onbekendheid van de Nederlandse samenleving met het begrip houtopstanden.
4.1	Deze paragraaf, met uitzondering van artikel 4.6, heeft geen betrekking op: a. houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom, bedoeld in artikel 20a	Deze paragraaf, met uitzondering van artikel 4.6, heeft geen betrekking op: a. houtopstanden binnende grenzen van de bebouwde kom, bedoeld in artikel 20a	De grens van de bebouwde kom vastleggen op de Wegenverkeerswet 1994 brengt veel onzekerheid met zich mee en daarmee hoge administratieve lasten voor de praktijk. Van

	<p>van de Wegenverkeerswet 1994;</p> <p>b. houtopstanden op erven en in tuinen;</p> <p>c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;</p> <p>d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;</p> <p>e. kweekgoed;</p> <p>f. wegbepantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden, voorzover bestaande uit populieren en wilgen, en</p> <p>g. het periodiek vellen van vriend- en hakhout.</p>	<p>van de Wegenverkeerswet 1994;</p> <p>b. houtopstanden op erven en in tuinen;</p> <p>c. fruitbomen, bedoeld voor fruitteelt en windschermen om boomgaarden;</p> <p>d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;</p> <p>e. kweekgoed;</p> <p>f. het periodiek vellen van vriend- en hakhout.</p>	<p>deze bebouwde kom bestaat geen kaart. En hoe wordt de grens tussen twee borden getrokken? Dit zal leiden tot veel vragen van ondernemers en eigenaren en/of beheerders aan gemeentes en provincies met het verzoek om duidelijkheid. Verwachting is meer dan 3.000 extra vragen per jaar.</p> <p>Bij artikel 1.1.c. Toevoegen fruitbomen, bedoeld voor fruitteelt en windschermen om boomgaarden;</p> <p>Bij artikel 1.1.f kan de wettekst vereenvoudigd worden. Dit artikel moet worden weggelaten.</p> <p>Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen, voorzover bestaande uit populieren en wilgen is niet meer van toepassing in Nederland.</p>
<p>4.1</p>	<p>1. Houtopstanden als bedoeld in dit hoofdstuk zijn houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen en die:</p> <p>a. een grotere oppervlakte beslaan dan 10 are, of</p> <p>b. in het geval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, meer bomen omvatten dan 20.</p> <p>2. In afwijking van het eerste lid heeft dit hoofdstuk geen betrekking op:</p> <p>a. houtopstanden binnen de grens van bebouwing van een gemeente;</p> <p>b. houtopstanden op erven en in tuinen;</p> <p>c. fruitbomen, bedoeld voor teelt, en windschermen om boomgaarden;</p> <p>d. Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, met uitzondering van bij ministeriële regeling aangewezen lindensoorten die van nature in Nederland voorkomen;</p>	<p>1. Bossen als bedoeld in dit hoofdstuk zijn gronden met een begroeiing van bomen of houtachtige gewassen die een zelfstandige eenheid vormen en waarvan de bedekkinggraad van de bomen of houtachtige gewassen tenminste 60% van de oppervlakte bestaat of binnen enige jaren zal beslaan.</p> <p>2. In afwijking van het eerste lid heeft dit hoofdstuk geen betrekking op:</p> <p>a. bossen binnen de grens van de bebouwing van een gemeente;</p> <p>b. bos op erven en in tuinen;</p> <p>c. fruitbomen, bedoeld voor fruitteelt en windschermen om deze boomgaarden;</p> <p>d. (laten vervallen)</p> <p>e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;</p> <p>f. kweekgoed.</p>	<p>Verwijzen naar de grond, de bosbodem heeft en bijzondere economische waarde die niet vervangbaar is. Een vernietigde bosbodem heeft honderden jaren nodig om te herstellen.</p> <p>2.a. De aanwijzing van de bebouwde kom is van groot belang omdat daarmee wordt bepaald waar de wet in een gemeente van toepassing is. In principe wordt deze grens strak om de bebouwing getrokken. Goedkeuring door GS is noodzakelijk om te voorkomen dat bos binnen de bebouwde kom komt te liggen. Je zou er zelfs voor kunnen kiezen om ook de bebouwde komgrens door GS te kunnen laten vaststellen, in overleg met een gemeente.</p>

	<p>e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;</p> <p>f. kweekgoed, en</p> <p>g. wegbepantingen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden en waterwegen, voor zover bestaande uit populieren en wilgen.</p> <p>3. De gemeenteraad stelt de grens, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, vast voor zijn gemeente. Op de voorbereiding van het besluit daartoe is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.</p>	<p>g. (laten vervallen)</p> <p>3. De gemeenteraad stelt de grens, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, vast voor zijn gemeente. Op de voorbereiding van het besluit daartoe is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.</p>	<p>4.1.2 d en g: Deze categorie d en de categorie g zijn niet meer relevant. Deze uitzonderingen gaven vaak aanleiding voor rechtspraak. Ook is de handhaving niet gediend met dit artikel.</p>
4.2	<p>Het is uitsluitend toegestaan een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van dunnen, na voorafgaande melding daartoe bij gedeputeerde staten.</p> <p>2. De melding, bedoeld in het eerste lid, vindt ten minste één maand en ten hoogste één jaar voorafgaande aan de velling plaats.</p> <p>3. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:</p> <p>a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt, en</p> <p>b. de wijze waarop de melding wordt gedaan.</p> <p>4. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.</p>	<p>4. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden, recreatie of ruimtelijke aspecten.</p>	<p>4.2.4 Hieraan toevoegen of vanwege bijzondere natuur- of landschapswaarden, maar bijvoorbeeld ook vanwege bijzondere (lokale) recreatieve functie of vanwege bijzondere waarde als 'groene long' of andere functies.</p>
4.3	<p>1. De rechthebbende van de grond waarop de velling plaatsvindt, herbeplant op bosbouwkundig verantwoorde wijze de</p>	<p>1. De rechthebbende van de grond waarop de velling plaatsvindt, herbeplant op volgens verantwoord bosbeheer de</p>	<p>4.3 Bosbouwkundig verantwoorde wijze is een achterhaald begrip. Dit veranderen in verantwoord bosbeheer. Het gaat om de cyclus</p>

<p>houtopstand binnen drie jaren na het vellen, op dezelfde grond als waarop de velling heeft plaatsgevonden.</p> <p>2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op het tenietgaan van houtopstanden, anders dan door vellen.</p> <p>3. Provinciale staten kunnen bij provinciale verordening regels stellen over de bosbouwkundig verantwoordende wijze van herbeplanting, bedoeld in het eerste lid.</p> <p>4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het bepaalde in het derde lid ten behoeve van herbeplanting op een andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.</p> <p>5. De regels, bedoeld in het vierde lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de geveldde houtopstand.</p> <p>6. De rechthebbende vervangt herbeplanting als bedoeld in het eerste lid, die niet is aangeslagen, binnen drie jaren na de herbeplanting.</p> <p>7. Degene die de eigendom van grond, ten aanzien waarvan een plicht tot herbeplanting geldt op grond van het eerste of tweede lid, overdraagt of een beperkt recht daarop vestigt of overdraagt, stelt de verkrijger van die plicht op de hoogte en neemt die uitdrukkelijk op in de akte van levering.</p>	<p>houtopstand binnen drie jaren na het vellen, op dezelfde grond als waarop de velling heeft plaatsgevonden.</p>	<p>van bos doorzetten. Dit ook toelichten in de Memorie van Toelichting.</p> <p>De periode van drie jaar sluit in veel gevallen bij natuurlijke verjonging niet aan. Bij natuurlijke verjonging in natuurbossen is vaak meer dan drie jaar nodig voordat deze voldoende is. In de praktijk wordt nu door de provincies bij natuurlijke verjonging uitstel te verleend voor nog eens drie jaar. Deze verlenging van de periode voor natuurbossen moet in de nieuwe wet behouden blijven.</p>
---	---	---